

Briuselis, 2020 m. rugsėjo 21 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija pakeičia
2018 m. kovo 7 d. pranešimą

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR VIDAUS VANDENŲ KELIŲ SRITIES ES TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė³.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derės dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁴, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui.

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, vidaus vandenų laivyba užsiimantiems vežėjams visų pirma rekomenduojama:

- prireikus pritaikyti tvarkaraščius ir
- užtikrinti, kad laivų kapitonai turėtų ES valstybių narių išduotus pažymėjimus.

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁴ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariamos ES taisyklės dėl:

- techninių reikalavimų vidaus vandenų laivams,
- pavojingų krovinių vežimo ir
- keleivių teisių.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁵.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomos vidaus vandenų kelių srities ES taisyklės. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes⁶:

1. TARPTAUTINIS TRANSPORTAS

Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1356/96⁷ 2 straipsnį vežėjai, kurie užsiima **tarptautiniu prekių arba keleivių vežimu Sąjungos vidaus vandenų keliais**, turi būti įsisteigę ES valstybėje narėje. Tokioms transporto operacijoms naudojami laivai taip pat turi būti registruoti ES valstybėje narėje. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui vežėjai, kurie yra įsisteigę Jungtinėje Karalystėje ir (arba) kurių laivai yra registruoti Jungtinėje Karalystėje, nebeatitiks šių reikalavimų, todėl jie nebeturės prieigos prie ES vežimo vidaus vandenų keliais vidaus rinkos.

2. KABOTAŽAS

Pagal Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3921/91⁸ 1 straipsnį ES valstybėje narėje įsisteigę prekių arba keleivių vežėjai vidaus vandenų keliais turi teisę vykdyti **kabotažo** veiklą kitoje valstybėje narėje. Kad galėtų vykdyti šią veiklą, laivų savininkai turi būti ES valstybių narių piliečiai ir jų nuolatinė gyvenamoji vieta turi būti ES valstybėje narėje. Laivų savininkai, kurie yra juridiniai asmenys, turi turėti registruotą buveinę ES valstybėje narėje ir didžiąja dalimi priklausyti ES valstybės

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lt

⁶ Kalbant apie tas taisykles, pažymėtina, kad Jungtinė Karalystė pagal 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/87/EB, nustatančios techninius reikalavimus vidaus vandenų laivams (OL L 389, 2006 12 30, p. 1), 7 straipsnio 1 dalį leido taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą. Panaši galimybė taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą numatyta Direktyvos (ES) 2016/1629 (OL L 252, 2016 9 16, p. 118), kuria nuo 2018 m. spalio 7 d. panaikinama Direktyva 2006/87/EB, 24 straipsnio 1 dalyje.

⁷ 1996 m. liepos 8 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1356/96 dėl bendrųjų taisyklių, taikytinų prekių ar keleivių vežimui vidaus vandenų keliais tarp valstybių narių, siekiant užtikrinti laisvę teikti tokias transporto paslaugas (OL L 175, 1996 7 13, p. 7).

⁸ 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3921/91, nustatantis sąlygas, pagal kurias vežėjai nerezidentai gali vežti krovinius arba keleivius valstybės narės vidaus vandens keliais (OL L 373, 1991 12 31, p. 1).

narės piliečiams. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui vežėjai, kurie yra įsisteigę Jungtinėje Karalystėje, ir laivų savininkai, kurie yra Jungtinės Karalystės piliečiai arba juridiniai asmenys, kurių registruota buveinė yra Jungtinėje Karalystėje, nebeatitiks šių reikalavimų, todėl jie nebeturės teisės vykdyti kabotažo veiklos ES.

3. LAIVO KAPITONO PAŽYMĖJIMAI

Pagal Tarybos direktyvos 96/50/EB⁹ 1 straipsnio 4 dalį ES valstybių narių pagal tą direktyvą išduoti **laivo kapitono pažymėjimai** galioja visiems Sąjungos atitinkamų grupių vandenų keliams. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, pagal Direktyvą 96/50/EB Jungtinės Karalystės išduoti laivo kapitono pažymėjimai nebegalios jokiuose ES vandenų keliuose.

Komisijos vežimo vidaus vandenų keliais svetainėje (https://ec.europa.eu/transport/modes/inland_en) pateikiama bendra informacija. Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisija
Mobilumo ir transporto generalinis direktoratas

⁹ 1996 m. liepos 23 d. Tarybos direktyva 96/50/EB dėl nacionalinių laivų kapitono pažymėjimų, leidžiančių vežti krovinius ir keleivius Bendrijos vidaus vandenų keliais, įgijimo sąlygų suderinimo (OL L 235, 1996 9 17, p. 31).